

tallet sagde, at det omtrent kun er $\frac{1}{6}$ af dem, som aarlig dimitteres til Lærerinde-eksamen, som vil kunne dimitteres fra en Anstalt som denne. Det ligger ikke i Planen at føre en ødelæggende Konkurrence mod Friuddannelse eller at monopolisere Uddannelsen paa Statens Haand, det er der ikke Tale om; men som det gentagne Gange er udtrykt, og som jeg mener, at det ærede Medlem ikke lægger tilstrækkelig Vægt paa, og ikke ser tilstrækkelig Betydningen af, det er en Normal-skole, som tilsigtes. Det forekommer mig, at Erfaringen viser, at en saadan paa alle andre Undervisningsomraader har den største Betydning, fordi de dygtige Bestyrere fra Fri-seminarier, som virkelig ønske at indrette deres Undervisning efter fornuftige pædagogiske Hensyn, og særlig de pædagogiske Hensyn, som skyldes Kvinder, for det første ville følge alt, hvad de finde rigtigt i Statskolenes Plan, og for det andet derved blive i Stand til at byde de Fordringer, som fra mange Sider altid stilles om at komme hurtigere frem, en tilstrækkelig sikker Modstand og særlig være fritagne for den Konkurrence, som er den mindst heldige, nemlig den fra Kursusvæsenet, fortaæet saaledes som jeg har forklaret, og som Mindretallets Ordfører ogsaa mener, altsaa befries for en Konkurrence fra den Side, idet man ser, at dette Kursusvæsen sammenlignet med andre Ordninger ikke fører til det Resultat, som Staten kræver. Jeg mener altsaa, at om en Anstalt som denne maa der være et fælles Ønske fortrinnsvis hos dem, der staa paa Statskolenes Standpunkt og ønske Statsuddannelse, men dernæst ogsaa hos dem, der vel ønske en fri Uddannelse, men dog en metodisk og rationel. De maa være og bør være forenede i Ønsket om en saadan Anstalt, fordi det er den eneste energiske kraftige Modstand, der kan bydes det Væsen, som ellers altid vil brede sig stærkere og stærkere, og som ligger i Kursusuddannelsen. Der er altsaa ikke paa nogen Maade Tale om at monopolisere Uddannelsen i Statskolen, men kun med Hensyn til Lærerindeuddannelsen at indføre det samme, som vi have paa alle andre Omraader, nemlig det blandede System. Vi have ikke paa noget andet Undervisningsomraade udelukkende Privatuddannelse ad Frihedens Vej, vi have ikke paa

ad Statsvejen, vi have det blandede System, og det er dette, som her tilsigtes indført ogsaa med Hensyn til Lærerindeuddannelsen, hvor det for Tiden ikke habes, idet Uddannelsen ligger alene i Privatvirksomheds Haand. Det er en Anomali, og det er denne Anomali i Forhold til vort øvrige Undervisningsvæsen, som jeg siger er en Uret mod de Kvinder, der ikke ønske en saadan Uddannelse, og som Staten maa ønske hævet, fordi den har Trang til uddannede Lærere. — For saa vidt der dernæst fra Mindretallets Side er givet Anvisning paa Medlæggelsen af et af de bestaaende Statsseminarier for Mænd, kan jeg ikke gaa ind paa denne Tanke, og jeg tror, at der gøres nogen Uret ved den Betragtning, som den ærede Ordfører for Mindretallet fremdrog som Bevis for, at der ikke skulde være Trang til de 4 Anstalter, som nu habes. Ganste vist, sammenligner man det Maksimum, som disse 4 Anstalter kunne dimittere, med det Antal, der virkelig nu dimitteres, er man ikke oppe ved Maksimum. Men det maa jo først undersøges, hvad der er Grunden dertil, og om der er en naturlig Grund dertil. I Virkeligheden er det saaledes, at det er de laveste Klasser i Statsseminarierne, som have en ringere Tilgang af Elever, og akkurat det samme rammer jo de metodiske Fri-seminarier for Mænd, som bestaa, og Grunden hertil er Kursusuddannelsen, som tager lige saa meget fra Statsseminarierne som fra Fri-seminarierne, og især den Regel — som dog nu er hævet — om at de, som have taget Præliminæreksamen, kunne betragtes som havende taget første Del af Skolelærereksamen. Det var en Regel, som ganske sikkert endnu har sine Eftervirkninger paa dette Punkt. Men uagtet altsaa Statsseminarierne ikke naa det Maksimum, som de kunne naa, er der ingenlunde en saadan Mangel paa Tilgang til dem, at det kunde give Berettigelse til Medlæggelsen af et af Seminarierne, hvorved man delvis vilde begynde med at forlade det System, som her er det traditionelle og efter min Overbevisning rigtige, nemlig at have et begrænset Antal af Statsseminarier paa den ene Side som Normal-skole og paa den anden Side som ansporet af Fri-seminarierne. Smidlertid ser jeg i denne Tanke, at man kunde indrette et af de bestaaende mandlige